

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2011. évi december hó 15. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a kábítószerrel visszaélés büntettének kísérlete miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Baranya Megyei Bíróság 10.B.407/2010/6. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a vádlott cselekményét a Btk.282.§ (1) bekezdés I. fordulatában meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő kábítószerrel visszaélés büntettének minősíti;
- a vádlott büntetését 2 (kettő) év börtönre enyhíti;
- a szabadságvesztés végrehajtását 5 (öt) évi próbaidőre felfüggeszti.
- a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását mellőzi;
- a vádlott helyesen az elsőfokú eljárásban felmerült 343.700 (háromszáznegyvenháromezer-hétszáz) forint bűnügyi költséget köteles megfizetni az állam részére.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába a végrehajtás elrendelése esetén kell beszámítani.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizesse meg az államnak a másodfokú eljárásban felmerült 3.000 (háromezer) forint bűnügyi költséget.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és a védő a cselekmény eltérő minősítése, annak a Btk.282/A.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerinti értékelése végett, valamint - ezzel összefüggésben - enyhébb jogkövetkezmények alkalmazása céljából jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján a minősítés megváltoztatására: befejezett fogyasztói típusú elkövetési magatartás megállapítására tett indítványt.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot - a Be.348.§ (1) bekezdése alapján - az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint helyesbítette, illetve egészítette ki:

- A Bécsben vásárolt 5 darab növényi mag elültetése helyesen a *2009.* év tavaszán történt meg.
- A-..... 224. szám alatti ingatlanon lévő 3×3 méteres alapterületű téglalapépületben a nyomozó hatóság helyesen *109* darab, egyenként 1-1,5 méter magas vadkender tövet foglalt le (*nyomozati iratok 43. oldal*).
- A határozat 2. oldal 10. bekezdésében megjelölt, a növényegyedek számához igazodó elhatárolás alapja az 1979. évi 5. tvr. (Btké.) 23.§ (2) és (3) bekezdése.
- avádlott a 2011. évi július hó 1. napjától kezdődően - teljes munkaidejű foglalkoztatottként - a k.....i székhelyű **kft**1. alkalmazásában áll. Boglárka utónevű gyermeke ai Széchenyi Ferenc Gimnázium és Kollégium nappali tagozatos tanulója, míg a 2007. július 26-án született Tímea utónevű gyermeke - Down-szindrómája, értelmi akadályozottsága miatt - gyógypedagógiai fejlesztésre, különleges gondozásra szorul (*nyilvános ülésen csatolt iratok*).

Az ekként helyesbített, illetve kiegészített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az a rendelkezésre álló, egyező tartalmú bizonyítékok helytálló mérlegelésén alapul.

Az ügy sajátossága az eredményes felderítésben foglalható össze, így abban, hogy a vádlott lakóingatlanán foganatosított helyszíni szemle során a nyomozó hatóság - nagyjából az elvetett burgonya- és kukoricasorok között, illetve kisebb mennyiségben egy tető nélküli téglalapépületben - 1030 tő vadkendert foglalt le. Olyan növényi egyedeket, melyek kannabinoid vegyületeket, köztük delta-9-THC-t tartalmaztak.

Mindezeket a vádlott természetbe.

A helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv, a mezőgazdasági és vegyészszakértői vélemény, valamint a vádlott beismerő vallomásának az egybevetésével tehát a tényállást kellő részletességgel lehetett tisztázni; az - a nyilvánvaló elírási hibák kijavítása, illetve a vádlott személyi körülményei tekintetében tett kiegészítések után - a Be.352.§ (2) bekezdésében írtak szerint irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

E tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

Cselekményének a minősítése azonban nem felel meg az anyagi büntető jogszabályoknak.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott 2010 tavaszán - miután a korábban vásárolt növényi magvakat megtöbbszörözte - a konyhakertjébe kendernövényeket telepített, majd a kifejlődött palántákat a mezőgazdasági haszonművelés alá vont termőföldjére, illetve egy fészerbe ültette át. Az említett helyeken összesen 1030 tő vadkender indult fejlődésnek, olyképpen, hogy azok különböző - esetenként 100-150 centiméter - magasságot is elértek.

A vádlott a nőivarú növények virágzatát és leveles hajtásrügyeitn kívánta eladni, ebben azonban - hozzávetőlegesen két hónappal a tervezett értékesítés előtt - a rendőri intézkedés megakadályozta.

E magatartást az elsőfokú bíróság a Btk.282/A.§ (1) bekezdés III. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő (*forgalomba hozatallal elkövetett*) kábítószerrel visszaélés büntettének Btk.16.§-a szerinti kísérleteként értékelte.

Ezzel összefüggésben mindenekelőtt az 1/2007. Büntető jogegységi határozat III/2/b) pontjában megfogalmazottakra szükséges utalni, így arra, hogy a forgalomba hozatal megkezdésének tekintendő ezen elkövetési forma bármely részcselekményének a megvalósítása. Forgalomba hozatalhoz tartozik - a kábítószer átadásán túl - az eladók és a vevők felkutatása, közvetítők igénybevétele, az árura vonatkozó előzetes megállapodások megkötése, az áru tárolásához és a szállításhoz igénybe vett eszközöknek, kísérőknek a biztosítása, az átadás helyszínének a felderítése és kiválasztása, egyszóval minden olyan mozzanat, amely azt célozza, hogy a kábítószer - akár további közbeékelődő személyek révén - bekerüljön a kereskedelmi forgalomba (BH 2002/299. számú eseti döntés).

A fenti bűncselekmény kísérlete miatt tehát az vonható felelősségre, aki e szándékos bűncselekmény elkövetését - *valamely részcselekmény tanúsításával* -

megkezd, anélkül azonban, hogy a kábítószer ténylegesen forgalomba kerülne. Márpedig ilyen mozzanatot a tényállás nem tartalmaz, miközben a szándék vagy a célzat megszületése, illetve eltervezése önmagában nem emeli az elkövetési magatartást a kísérlet stádiumába (*Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.410/2009/5. számú felülvizsgálati határozata a Baranya Megyei Bíróság 11.B.414/2006/59. számú ügyében*).

Az irányadó tényállás szerint a vádlott delta-9-THC tartalmú növényi egyedeket termesztett, olyan számban, hogy azok meghaladták a jelentős mennyiséget. Ennél több, forgalomba hozatallal kapcsolatos *tény* nem volt a terhére megállapítható.

Ugyanakkor bármely fogyasztói típusú elkövetési magatartás befejezett alakzata kizárja a terjesztői típusú elkövetési magatartással megvalósuló bűncselekmény - enyhébb megítélésű - előkészületének a megállapítását (1/2007. BJE III/3/a) pont). Következésképpen az ennek megállapítását célzó fellebbezés, illetve védői érvelés megalapozatlannak bizonyult.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a vádlott cselekményét - egyetértve az ügyészi átiratban foglaltakkal - a Btk.282.§ (1) bekezdés I. fordulatóban meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő (termesztéssel elkövetett) kábítószerrel visszaélés büntetéként értékelte.

Az elkövetés és az elbírálás időpontja között a Büntető Törvénykönyv rendelkezései több alkalommal is módosításra kerültek. A 2010. évi LVI. törvény - a 2010. évi július hó 23. napjával kezdődő hatállyal - megváltoztatta a büntetés kiszabására vonatkozó elveket, olyképpen, hogy a szabadságvesztés kiszabásakor újra a büntetési tétel ún. középmértékét tette irányadóvá. Mindez nyilvánvalóan szigorúbb, mint a korábbi szabályozás, ezért a jelen ügyben - figyelemmel a Btk.2.§-ában megfogalmazottakra - az elkövetés idején hatályos előírásokat kellett alkalmazni.

A büntetőjogi jogkövetkezményeket befolyásoló tényezők ismételt áttekintését a minősítés megváltozása is indokoltá tette.

A vádlottal szemben öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés volt kiszabható.

A bűncselekmény tárgyi súlyát egyfelől a termesztett növényi egyedek száma határozta meg, az a körülmény, hogy a jelentős mennyiség megállapításához szükséges tövek több mint tízszerese került lefoglalásra. Másfelől azonban nem lehetett figyelmen kívül hagyni azt, hogy azok toxikus hatása kisebb volt, az ismert kábító-, illetve pszichotróp anyagok közül a kevésbé veszélyes termékek közé tartoztak.

Az 54 esztendő vádlott nem tekinthető idős korúnak, a büntetlen előéletének a nyomatéka azonban így nyilvánvalóan nagyobb.

Az önhibáján kívül fennálló nehéz anyagi helyzet és a cselekmény indítóokának a figyelembe vétele ugyanannak a körülménynek a kétszeres értékelését jelentené. Enyhítő körülményként történő értékelésük - egymással párhuzamosan - ez okból sem lenne lehetséges, de utalni kell arra is, hogy a közegészség elleni bűncselekmény elkövetésére a megromlott anyagi helyzet sem lehet elfogadható, vagy méltánylást érdemlő magyarázat. Ezért ezeket a másodfokú bíróság a vádlott javára értékelt körülmények köréből mellőzte.

A tettenérés mellett indokolatlan a beismerő vallomás tényfeltáró jellegére hivatkozni, ugyanis alig merült fel olyan tényállási elem, amely a vádlott közreműködése nélkül ne lett volna felderíthető.

A megváltozott minősítés miatt nem értékelhető a kísérlet sem.

Ugyanakkor nyomatékos enyhítő körülmény a kiskorú gyermekekről történő gondoskodás, a nehéz anyagi helyzet ellenére vállalt középfokú iskoláztatás, de legfőképpen az, hogy a vádlott gyógypedagógia fejlesztést, különleges gondozást igénylő gyermeket is nevel a háztartásában.

Mindezekre tekintettel helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a büntetési tételnél enyhébb büntetést szabott ki, a vádlott javára értékelt körülmények nagyobb nyomatékára figyelemmel azonban a Btk.87.§ (2) bekezdés b) pontjában írt rendelkezés kimerítő alkalmazására is lehetőség van.

Ezért a másodfokú bíróság a szabadságvesztés tartamát 2 évre enyhítette.

Ennek végrehajtási fokozata a Btk.43.§ a) pontjában írtak szerint: börtön. (Határozatában tévesen utalt az elsőfokú bíróság - ugyanezen végrehajtási fokozat mellett - a Btk.45.§ (2) bekezdésére, ugyanis a kábítószerrel visszaélés súlyosabban minősülő eseteiben {Btk.282.§ (2) bek., 282/A.§ (2) és (3) bek., 282/B.§ (2) és (3) bek.} csak a három évi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést kell fegyházban végrehajtani (Btk.42.§ (2) bekezdés b/3. pont). Egyébként az általános szabályok érvényesülnek.

A kifogástalan életvezetésű, tartós munkaviszonyt létesített és a család fenntartásában meghatározó szerepet betöltő vádlott esetében alaposan feltehető, hogy a Btk.37.§-ában megfogalmazott célok a szabadságvesztés végrehajtása nélkül is elérhetőek, különösen úgy, hogy három hónapnál hosszabb időt előzetes fogvatartásban töltött. Ezért annak végrehajtását a másodfokú bíróság - a Btk.89.§ (1) és (2) bekezdése alapján, a közügyektől eltiltás mellőzésével egyidejűleg - öt év próbaidőre felfüggesztette.

Az enyhítésre irányuló jogorvoslati kérelmek tehát eredményre vezettek.

Az elsőfokú eljárásban összesen 343.700 forint bűnügyi költség merült fel, 47.625 forint a vádlott vizeletmintájának a vizsgálatával összefüggésben. A közegészség

elleni bűncselekmények felderítésekor a szóban forgó bizonyítási módszer - az esetleges kábítószer-függőség kérdésében való állásfoglalás kialakítása, illetve a cselekmény törvényes minősítése érdekében - nem mellőzhető. Ezért ennek költségét - a Be.338.§ (1) bekezdése értelmében - a bűnösnek kimondott vádlottnak kell viselnie, még akkor is, ha a vizsgálat negatív eredménnyel zárult.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság - a Be.372.§ (1) bekezdése alapján - az elsőfokú bíróság ítéletének a cselekmény minősítésére, a büntetőjogi jogkövetkezményekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó részét megváltoztatta.

Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, ezért azokat a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta azzal, hogy az előzetes fogvatartásban töltött időt a végrehajtás elrendelése esetén kell - a Btk.99.§ (1) bekezdésében írtak szerint - a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

P é c s, 2011. december 15.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Baranya Megyei Bíróság 10.B.407/2010/6. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.233/2011/5. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2011. évi december hó 15. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

.Krémer László s.k.
a tanács elnöke